

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Zorginspectie

Koning Albert II-laan 35 bus 31

1030 BRUSSEL

02 553 34 34

contact.zorginspectie@vlaanderen.be

www.zorginspectie.be

////////////////////////////////////

INSPECTIEVERSLAG GEHANDICAPTENZORG AD HOC OPDRACHT OPVOLGING INBREUKEN

////////////////////////////////////

INSPECTIEPUNT

Naam	De Vleugels
Adres	Stokstraat 1 te 8650 Klerken
Dossiernummer	

INRICHTENDE MACHT

Naam	De Vleugels
Juridische vorm	vzw
Adres	Stokstraat 1 te 8650 Klerken

UITBATINGSPLAATS

Naam	De Vleugels
Adres	Stokstraat 1 te 8650 Klerken

INSPECTIEBEZOEK

Bezoek	23 juni 2022
Datum laatste vaststelling	23 juni 2022
Verslagnummer	V-2022-BRNA-0027
Inspecteur(s)	Bruno Naessens
Gesprekspartner(s)	Dhr. B. Vanbeselaere, algemeen directeur Mevr. M. Lagrou, directeur zorg Mevr. H. Bourdeau, ortho-agoge Mevr. L. Maes, administratief directeur

Vanaf 1/1/2019 verlopen de inspecties van Zorginspectie en bijhorende inspectieverslagen conform de bepalingen uit het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

De niet naleving van de regelgeving door actoren in de zorg of zorggebruikers wordt gedefinieerd als een 'inbreuk', hieronder is ook te verstaan: non-conformiteit, niet-conform, tekortkoming, tekort, onvoldoende, afwijking en onregelmatigheid.

Privacy

Zorginspectie houdt bij het opstellen en het verspreiden van haar verslagen rekening met de privacy van alle betrokken partijen. Verslagen bevatten persoonsgegevens en mogen daarom slechts in beperkte mate verspreid worden. Met dergelijke verslagen moet zorgvuldig omgegaan worden.

Verslagen waaruit de persoonsgegevens zijn verwijderd, zijn geschikt voor ruimere verspreiding. Zij kunnen worden opgevraagd via: openbaarheid.zorginspectie@vlaanderen.be.

Meer informatie over de toepasselijke regels vindt u op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit: www.gegevensbeschermingsautoriteit.be.

1 VERGUNNING EN/OF ERKENNING

“de Vleugels” is een vergunde zorgaanbieder en tevens een erkend multifunctioneel centrum (MFC).

2 AD HOC OPDRACHT – OPVOLGING INBREUKEN

Doorheen haar contacten met andere welzijnsorganisaties en overheden vernam het VAPH dat er knelpunten werden ervaren in de ondersteuning van een jongvolwassene met een beperking die in De Vleugels, een erkend multifunctioneel centrum, verbleef. Het VAPH vroeg aan Zorginspectie om relevante informatie hierrond te verzamelen, ook al was geen sprake van een formele klacht van bv. de ouders.

Met het oog op het verzamelen van relevante gegevens vond op 29 april 2021 een inspectiebezoek plaats. Het inspectiebezoek gaf aanleiding tot een aantal inbreuken (Verslag V-2021-BRNA-0010) die Zorginspectie middels een inspectiebezoek dd. 23.06.22 opvolgt.

3 RELEVANTE GEGEVENS

3.1. Over de persoon

3.1.1. Doelgroep

X is een jongeman van 21 jaar met een ernstig verstandelijke beperking. Daarnaast is sprake van de volgende bijkomende problematieken:

- autisme
- gedrags- en emotionele stoornissen
- visuele beperking

X valt omwille van zijn GES+ problematiek onder het Agentschap Opgroeien.

X staat onder bewindvoering van zijn ouders.

3.1.2. Voorgeschiedenis en traject

Uit het verslag V-2021-BRNA-0010, opgemaakt naar aanleiding van het inspectiebezoek dd. 29.04.21: X verbleef tot de leeftijd van ongeveer 14 jaar in een ander MFC. Sedert 2015 verblijft X in het MFC van De Vleugels.

Door de jaren heen, van kind naar jongvolwassene, stelde X steeds meer moeilijk hanteerbaar gedrag dat gepaard ging met fysieke agressie ten aanzien van medewerkers en materiaal. Als gevolg hiervan:

- werden vrijheidsbeperkende maatregelen gehanteerd die doorheen de tijd ingrijpender werden;
- verhuisde X, omwille van gewijzigde ondersteuningsnoden, naar verschillende leefgroepen:
2015: Leefgroep 1 (doorsnee leefgroep voor personen met een verstandelijke beperking)
2017: Leefgroep 2 (leefgroep met meer structuur en begrenzing)
2020: Leefgroep 2 + tijdelijk verblijf in Leefgroep 3 (leefgroep 3 bedoeld voor verstandelijk beperkte personen met gedragsproblematiek)
2021: Leefgroep 4 (leefgroep bedoeld voor verstandelijk beperkte personen met gedragsproblematiek).

Doorheen het verhaal van X is de factor gedragsproblematiek steeds een rode draad. Om een nog beter zicht te krijgen op de problematiek van X en advies in te winnen in functie van aanpak, werd X aangemeld voor een tijdelijke residentiële opname in GAUZZ (Centrum voor Gedragsstoornissen bij Autisme en Zwaar Zorgbehoevendheid). De opname vond plaats dd. 10.05.21.

De vervolgondersteuning ligt nog niet vast, maar het is zeer waarschijnlijk dat X, van zodra mogelijk, de stap zet naar volwassenenondersteuning. Bemiddelingsgesprekken hierrond zijn lopende.

Traject sedert het vorige inspectiebezoek dd. 29.04.21 – huidige situatie:

X verbleef tijdelijk in GAUZZ en keerde begin oktober 2021 terug naar het MFC. De Vleugels engageerde zich om de ondersteuning van X tijdelijk verder te zetten binnen de minderjarigenwerking in afwachting van opname binnen de volwassenenondersteuning van een andere vergunde zorgaanbieder. Er werd overleg gepleegd met de ouders en Opgroeien; een andere vergunde zorgaanbieder (De Lovie) die zich bereid toonde om op termijn volwassenenondersteuning aan te bieden, werd mee in het verhaal betrokken.

Er werd overeengekomen dat X finaal in oktober 2022 de stap zal zetten naar volwassenenondersteuning in De Lovie. Om de overgang zo goed mogelijk voor te bereiden zijn er nu al momenten voorzien waarop de begeleiding van De Lovie wordt ingeschakeld binnen de werking van De Vleugels.

De vergunde zorgaanbieder benadrukt dat de ondersteuning van X nog steeds een complex verhaal is. Gelet op een aantal incidenten van grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van medewerkers, was het zoeken naar een aangepaste oplossing/ondersteuning bij de terugkeer naar het MFC. Vanuit de leefgroepen was men nogal terughoudend ten opzichte van een terugkeer van X in de leefgroep. Er werd een oplossing gevonden door via rondvraag medewerkers te vinden die, ondanks de problematiek van X en de incidenten in het verleden, bereid waren om zich te engageren voor de ondersteuning van X. Aldus is als het ware een ad hoc team ontstaan dat instaat voor de ondersteuning van X. Een ortho-agoge fungeert hierin als trekker en coördinator van de ondersteuning.

X verblijft op dit ogenblik niet in een leefgroep (onder meer omdat klassieke leefgroepwerking aanleiding geeft tot teveel prikkels voor X), maar in aangepaste infrastructuur (individuele kamer met daarnaast nog een eigen leefruimte).

Het MFC benadrukt de extra inspanningen op het vlak van personeelsinzet (3,25 VTE) die worden geleverd om de ondersteuning 24u/24u te garanderen. Via een convenant met Opgroeien konden extra middelen worden bekomen, maar deze volstaan niet om alle 'kosten' verbonden aan de ondersteuning, te dekken.

Zorginspectie vroeg of op die manier de ondersteuning elders niet in het gedrang komt. Het MFC geeft binnen die context aan dat de extra inspanningen met eigen middelen worden gedaan en dit haalbaar is, omdat het om een situatie beperkt in de tijd gaat.

De ondersteuning van X is op het ogenblik van het inspectiebezoek enigszins gestabiliseerd en geëvolueerd naar een situatie die voor alle partijen (zowel ouders als MFC) haalbaar en aanvaardbaar is.

3.2. Ondersteuning

3.2.1. Algemene elementen: het handelingsplan

Het handelingsplan van X werd sedert het vorige inspectiebezoek dd. 29.04.21 opnieuw geëvalueerd en bijgesteld. De laatste versie van het handelingsplan (met aanvullend document conclusies vorig handelingsplan) dateert van 15.10.21.

Het handelingsplan is door de ouders ondertekend onder de rubriek "gelezen en goedgekeurd" en de rubrieken "datum bespreking" en "aanwezigen handelingsplanbespreking" zijn nauwgezet ingevuld. De ouders waren op de handelingsplanbespreking aanwezig alsook de ortho-agoge, X kon omwille van zijn beperking en problematiek niet aansluiten. Er was ruimte voor de ouders om aanvullende opmerkingen en feedback in het handelingsplan op te nemen.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

NIEUWE INBREUKEN

Er werden geen nieuwe inbreuken vastgesteld.

INBREUKEN UIT VORIGE INSPECTIEBEZOEKEN

Vaststelling dd. 29.04.21: Het overleg met de ouders rond de bespreking van het handelingsplan is formeel niet aantoonbaar: Er is een rubriek "aanwezigen handelingsplanbespreking" in het handelingsplan, maar deze was in de bekeken handelingsplannen niet ingevuld. (BVR van 04/02/11, artikel 11) Vaststelling dd. 23.06.22: Zie toelichting 3.2.1.	Weggewerkt
Vaststelling dd. 29.04.21: Er is een rubriek "gelezen en goedgekeurd" in het handelingsplan voorzien, maar op beide handelingsplannen ontbrak de handtekening van de ouders. (BVR van 04/02/11, artikel 11) Vaststelling dd. 23.06.22: Zie toelichting 3.2.1.	Weggewerkt

AANDACHTSPUNTEN

Er werden geen aandachtspunten vastgesteld.

3.2. Specifieke aspecten in de ondersteuning

3.2.1. Vrijheidsbeperkende maatregelen

De vrijheidsbeperkende maatregelen die worden gehanteerd, zijn integraal opgenomen in het handelingsplan dat met de ouders werd besproken en door de ouders voor akkoord werd ondertekend.

Het afsluiten van de kamer overdag is als vrijheidsbeperkende maatregel in het handelingsplan opgenomen. Het dragen van polsbanden/linten met het oog op snelle fixatie in geval van een acute crisis, wordt in het handelingsplan vermeld. Enkel voor verplaatsingen van en naar school worden de polsbanden/linten gedragen.

In de rand geeft de ortho-agoge nog mee dat doorheen het traject van ondersteuning een aantal vrijheidsbeperkende maatregelen konden worden afgebouwd of in duur beperkt, gelet op evoluties in gedrag en functioneren van X, bv.: X wordt niet meer gefixeerd tijdens het wassen.

Er is tweewekelijks overleg met de ouders van X, binnen dit overleg is ruimte om gehanteerde maatregelen te bespreken, te herevalueren, bij te sturen,.... Aan de hand van interne registraties en mailverkeer kan dit worden onderbouwd.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

NIEUWE INBREUKEN

Er werden geen nieuwe inbreuken vastgesteld.

Vaststelling dd. 29.04.21: Het overleg met de ouders over het meest recente overzicht van vrijheidsbeperkende maatregelen is niet formeel aantoonbaar: Er is weliswaar een rubriek "Netwerk is akkoord" opgenomen waarop telkens "ja" is ingevuld, maar het overzicht van maatregelen omvat geen link naar een overlegmoment waaraan de ouders hebben deelgenomen; het is niet duidelijk waar en wanneer de ouders akkoord zijn gegaan met de voorgestelde maatregelen. (BVR van 04/02/11, artikel 21 en artikel 22) Vaststelling dd. 23.06.22: Zie toelichting 3.2.1.	Weggewerkt
Vaststelling dd. 29.04.21: Het overzicht van vrijheidsbeperkende maatregelen is niet volledig conform met de praktijk: ° Afgaand op het gesprek met de begeleidster heeft X overdag ook kamermomenten met gesloten kamerdeur. Deze maatregel is niet opgenomen in het meest recente overzicht van vrijheidsbeperkende maatregelen. ° Het dragen van polsbanden/linten is niet verankerd in het Overzicht vrijheidsbeperkende maatregelen. Vaststelling dd. 23.06.22: Zie toelichting 3.2.1.	Weggewerkt

AANDACHTSPUNTEN

Er werden geen aandachtspunten vastgesteld.

BESLUIT

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Aantal nieuwe inbreuken	0
Aantal weggewerkte inbreuken	4
Aantal niet weggewerkte inbreuken	0
Aantal inbreuken niet bevraagd	0
Aantal inbreuken niet toetsbaar	0
Aantal aandachtspunten	0

VASTGESTELDE INBREUKEN DIE AANLEIDING GEVEN TOT EEN OPVOLGINGSINSPECTIE

Geen.

NIET WEGGEWERKTE INBREUKEN DIE AANLEIDING GEVEN TOT EEN OPVOLGINGSINSPECTIE
Geen.